deno. Část ceny trhové, která by připadla těmto věřitelům, se soudně uschová, pokud se všichni věřitelé neb aspoň většina jich (dle obnosu pohledávek jich počítaná) na tom neusnese, by obnos ten byl ponechán v uschování kupce, nebo by byl jiným způsobem na jich nebezpečí a proti jistotě vhodně uložen.

Řízení konkursní viz Konkurs, Nároky věřitelů konkursních, Podstata konkursní a Rozdělení podstaty konkursní.

Řízení nájemné viz Pacht a nájem.

Řízení nesporné (Soudnictví dobrovolné).

I. Pojem.

Nesporné řízení upravuje soudcovskou intervenci a spolupůsobení při vzniku, změně a zániku nesporných poměrů právních. Nesporné řízení ve své dnešní formě liší se podstatně od jurisdictio voluntaria římského práva, při níž legisakce sloužily k tomu, aby právním jednáním, při nichž souhlasná vůle stran se předpokládala, napodobením právního sporu dodalo se slavnostní formy. Sem náležely manumissio per vindictam a in jure cessio; při těchto právních aktech nebylo vůbec kontravindikace, poněvadž se při nich nejednalo o proces, nýbrž o uzavření právního jednání ve formě procesualní. Nesporné řízení jest protivou řízení sporného (jarisdictio contentiosa), tudíž činnosti soudů v záležitostech sporných. Objem řízení nesporného jest zákonnými předpisy přesně vymezen; činnosť soudcova vzhledem k nesporným právním jednáním jest různá; mnohá z nich musí před soudem býti projednávána, jak tomu jest při projednání pozůstalosti, dozor a kontrola ve věcech poručenských a opatrovnických, péče o fideikomisy, soudcovské spolupůsobení při adopci, legitimaci a propuštění z moci otcovské, vedení knih pozemkových; jiné záležitosti naproti tomu jsou toho způsobu, že se toliko před soudem odbývají za tím účelem, aby se větší právní účinnost a jisté právní následky jejich zabezpečily. Tento obor nesporného řízení jest toliko fakultativní, neboť stranám jest na vůli ponecháno, chtějí-li při jednotlivých právních aktech použiti soudcovské intervence a spolupůsobení čili nic. Sem náleží dobrovolný odhad a dobrovolná dražba, vyhotovení soudních vysvědčení, vidování opisů, ověření listin, zřízení testamentu a pod. Při této druhé skupině nesporného řízení připouští zákon též, že na místo soudce jiní veřejnou autoritou opatření funkcionáři mohou vstoupiti, tak na př. notáři při celé řadě záležitostí náležejících v obor fakultativního nesporného řízení, dále tlumočníci, zeměměřiči a jiní. Cís. pat. ze dne 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. bylo zavedeno soudní řízení v právních záležitostech mimo spory za tím účelem, aby jak úvodní patent poznamenává, toto nesporné řízení bylo upraveno ve všech korunních zemích způsobem souhlasným a předpisům občanského práva odpovídajícím.

Spočívá již v podstatě a v povaze této soudcovské činnosti, že se tu jedná o jiné cíle jurisdikční, než v řízení sporném, v němž soudce jest téměř výlučně vázán návrhy stran, kdežto v oboru nesporného řízení soudci se často ukládá povinnosť úřední úkon předsevzíti již na základě jeho soudcovských povinností zákonem stanovených, aniž by musel iniciativy stran teprve vyčkati. Právem nazývá se tento obor urozeným soudnictvím (adeliges Richteramt), neboť soudci tu připadá vznešený úkol všemi prostředky, jež mu zákon poskytuje, často chrániti osoby, jež dle zákonných předpisů se samy zastupovati nemohou, a co nejpřísněji pod vlastní zod-